

Zalai Kapocs

ZALAI NÉPFOISKOLAI EGYESÜET LAPJA

2001. 3. SZÁM

Szeptember végén

"Még nyílnak a
völgyben a kerti
virágok,
Még zöldel a
nyárfa az ablak
előtt..."

Petőfi Sándor

Tartalom

▼ Ünnepeelt munka - a szüret	2. oldal	▼ A fiatalok házasodási kedve	8. oldal
▼ "Ezerarcú Népfőiskola"	3. oldal	▼ Méhészkedés az őszi hónapokban	9. oldal
▼ Szövegpanelek a népfőiskoláról	4. oldal	▼ Könyvajánló	10. oldal
▼ Lelkünk egészsége = testünk egészsége	5. oldal	▼ Pályázatok	11. oldal
▼ Évszak - Kóstolgató	6-7. oldal	▼ Képzések, programok	12. oldal

Ünnepelt Munka

A szüret

Ma már a kisebb szőlőhegyek, szőlőskertek többségében a szüreti munkák végzéséhez nem kötődnek szimbolikus jelentéstartalmak és a társas összejöveteleknek sem válik feltétlen színterévé e tevékenység. Ritkaságszámba megy, ha egy-egy hegyközség a tagjait, de legalábbis a környék szőlősgazdáit összefogva mulatságot rendez - ahogy a határban a szüreti munkák befejeződnek - megünnepelve az eseményt. Persze a kistelepülések, falvak közösségei sok helyütt rendeznek szüreti felvonulásokat, bálakat, ugyanakkor a közösség összetartását szolgáló ilyen események és alkalmak mégsem mondhatók túl elterjedtnek.

Talán nincs is igény rá, hisz a gazda a családtagokkal, meghívott segítőivel szüretel le, adott esetben megvendégelve őket étellel-itallal, a mustból is kóstolót tartva. A munka és az ünnep így 'kerítésen' belül marad.

Nagyobb szabású mulatságokat, szüreti felvonulásokat most is inkább a hagyományosan bortermő vidékeken rendeznek. A szüreti szokásokhoz hozzátartozik az évés-ivás, ének, tánc, felvonulás és bál.

A szüreti felvonulásokat a századfordulón minisztériumi rendelettel szabályozták, a 18-19. századi uradalmi szőlőmunkások szokásait alapul véve. Ünnepi jellegét mutatja, hogy idejére a törvénykezést is beszüntették és a diákok is szabadságot kaptak.

A szüret időpontja is szokás jelleggel meghatározott volt a 18-19. századtól. Jeles napokhoz kötődött Szent Mihálytól (szeptember 29.) Simon Júdás (október 28.) napjáig. Alföldi vidékeken Szent Mihály-naphoz, a

Dunántúl nagy részén és Erdélyben Terézia (október 15.), a Balaton és Kőszeg vidékén Orsolya (október 21.), Tokaj-hegyalján Simon Júdás napjához.

A szüret vidám, ünnepi és közösségi voltát szemlélteti a két kiemelt szatmári és somlói, a 19. századból származó leírás részlete is:

„Hangzik a nóta, dalok, lövöldözés, röppentyűk látszanak a légpályán, rajgók a föld színén, öröm és vígság van mindenütt, mint bortermő földekhez illik” (Résző Ensel 1867:251)

„A vinczellérek, mintha mozsarakat sütögetnének, úgy dongatják abroncsoló sulykaikkal a hordókat. A szedők pedig szüreti dalokat zengnek a

»Bort ittam, és boros vagyok«, s a

»Szedjük a csóka dinkát,

Azt a borbó kékkadarát,

Hadd teljék a puttonyom,

Aki első végzi rendét,

És fölönti telt edényét,

Azt...megcsókolom.« dallamaira.

A csöbrösök illendően

felpántlikázva, bodor pipafüst között

cipelik a megtelt csöbröket. Itt

amott szól a zene, közbe közbe

durran a puszka, száz torok

kiáltozásától kísérve.” (Résző Ensel

1867:242)

A szüret és ünnepe sok szokást és hagyományt teremtett, melyeket a mai szüreti multságok is felvonultatnak.

A 20. századi szüreti leírásoknál például feltűnő, hogy az alkalomra tisztségviselő szereplőket választottak, s a felvonulásokban a farsanghoz hasonló maszkos alakok tűntek fel. Citerára, tamburára mulattak az emberek.

Amikor a szüret befejeződött, megtartották a szüreti bálakat. Szüreti felvonuláson választottak 'bíró' és 'bíróné't a legügyesebb csőszlányok és csőszlegények közül. A bíró kíséretéhez tartozott két pandúr, két kisbíró, és két cigány. Az utóbbiak feladata, hogy imígyen cigánynak öltözve mókázzanak, fokozzák a hangulatot. A bíró, bíróné kocsiját a két pandúr lovon kísérte, a kocsiban hátul pedig lányok ültek virágkoszorúval díszített kosarakkal. A lányok mellett legények meneteltek, vagy lovagoltak. A szőlőben szedtek annyi fűrtöt, amennyi a bálterem díszítéséhez kellett. Oriás fűrtöt készítettek, mely jól látható helyre került a teremben. Ezt az éjszaka folyamán ellophatták, vagy a végén kisorsolták. A csőszlányok és -legények feladata volt, hogy vigyázzanak a fűrtre, nehogy meglopják. A mulatságot reggelig tartó tánc zárta.

Azt nem mondhatom, hogy e régi szokásokat mindenhol fel kellene, vagy lehetne eleveníteni, de tudom ajánlani, hogy mind több ember vegyen részt a megújuló szüreti rendezvényeken, mert talán ötletet kapva megjön a kedvük is a közösségek ilyen tereinek megnyitásához.

Pintér István

Felhasznált irodalom: Magyar Néprajz VII., Akadémiai Kiadó, Bp.

EZERARCÚ NÉPFŐISKOLA

<ORSZÁGOS KONFERENCIA>

Az MNT táji központjainak bemutatkozó konferenciája, a kistelepülések népfőiskoláitól a nemzetközi projektejktig

A Magyar Népfőiskolai Társaság második alkalommal tartotta országos konferenciáját 2001. szeptemberében Pakson a Városi Művelődési Központban.

A konferenciát az MNT Táji Központok Munkabizottságának elnöke Hefner Erika szervezte.

A résztvevőket Sz. Tóth János az MNT ügyvezető elnöke köszöntötte. Kiemelte a népfőiskolai mozgalmat, mely kistelepüléseken aktív tevékenységet fejt ki. Utalt a készülődő felnőttképzési törvényre. A tervezett törvény hosszú távon minden eddiginél jobban érinti a népfőiskolákat. A képzés egyre inkább úgy fogható fel, mint befektetés, az emberi erőforrásba történő beruházás egy formája. A felnőttképzés lehetőséget biztosít arra, hogy a felnőttek, amikor változó élethelyzetük azt szükségessé teszi, vagy érdeklődésük miatt tanulni van kedvük, azt megtehessek. A tanulás, a tudás megszerzésének egyik intézménye a népfőiskola.

A konferencia vendége volt Beke Pál a Magyar Művelődési Intézet igazgatója. Megnyitó beszédében a népművelő feladatáról, szerepéről beszélt. A népművelő a közösséget szolgáló szakember.

Szólta a Magyar Művelődési Intézet jelenlegi tevékenységéről, jövőbeni céljairól. Hátrányként említette, hogy az intézet nem folytat kutatást, nincs modell jellegű kísérlete. A tervek között szerepel egy szakmai fórum megteremtése, mely a szakmát integrálja. Dolgoznak egy szakmai lap megteremtésén is.

A Nemzetközi Projektek ismertetésével folytatódott a program. Meghívott vendég volt Michael Chourin Úr Franciaországból.

A projektek ismertetése előtt a házigazdák egy közös éneklésre buzdítottak bennünket.

A konferenciateremben és az Atomerőmű parkjában.

Délután és másnap a Táji Központok mutatkoztak be. Megismertük az alábbi egyesületek munkáit, tevékenységeit:

- Heves Megyei Életreform Népfőiskola
- Hajdú Bihar Megyei Népfőiskola
- Felső-Tisza-Vidéki Népfőiskolai Központ
- Győrffy István Népfőiskolai Közalapítvány Szolnok
- Tolna Megyei Humán Szolgálatok Központja
- KALOT Nagykátai Egyesület

- Jász-Nagykún-Szolnok Megyei Népfőiskola
- Népfőiskolák és Kertbarátok Baranya Megyei Szövetsége
- Zalai Népfőiskolai Egyesület
- Népfőiskola Paks
- Könyvtári Népfőiskola Tamási
- Idősek Népfőiskolája Szekszárd
- Erdőkürti Népfőiskola
- Népfőiskolások Baráti Köre Ózd
- Nagyközségi Népfőiskolai Egyesület Földes
- Népfőiskola Gerjen
- Nők Népfőiskolája Nagyrábé

A konferencián feladatok, célok, új perspektívák is megfogalmazódtak. Dr. Balázs Károly az MNT Tudományos Bizottságának elnöke vezetésével egy kutatás indul.

"Tevékenységünk az ezredfordulón" címmel egy kiadványt szeretne az MNT megjelentetni, mely az ország működő népfőiskoláit mutatná be tevékenységeik által. A munkát segíti a "Szövegpanelek a népfőiskoláról" (mely az újság 4. oldalán található).

A konferenciát szervező házigazdák nemcsak a szellem művelésére, hanem a szabadidős tevékenységekre is gondoltak. Megkóstoltuk a paksi halászlét, hajókáztunk a Dunán, és az Atomerőmű Tájékoztató és Látogató Központját is megtekintettük.

Zárásként a konferencia jövő évi helyszínét próbáltuk meghatározni. Több szervezet jelezte a házigazda szervező szerepét.

A konferencián sok értékes munkáról hallottunk, rengeteg jó ötletet vittünk magunkkal.

Ács Sarolta

SZÖVEGPANELEK A NÉPFŐISKOLÁRÓL

Kérjük a népfőiskolákat, hogy a szövegpanelekre adott válaszokat a Zalai Népfőiskolai Egyesület irodájába küldjék vissza. A visszaküldött válaszok a 'Tevékenységek az ezredfordulón' című kutatás és kiadvány munkáit segítik.

1. SZÜLETÉS
 - Mikor kezdődött?
 - Ki alapította (gondolta ki)?
 - Kinek?
 - Milyen célból?
2. MŰKÖDÉS
 - Folyamatos, vagy időszakos?
 - Milyen események vannak?
 - Mitől függ, hogy történik-e valami?
 - Mi a legfontosabb?
 - Mik a legfontosabb ismérvei a jó népfőiskolának?
3. EREDMÉNYEK, KUDARCOK
 - Egy-egy példa, vagy jellemző eset mindkettőből.
4. ERŐFORRÁSOK
 - Ki a népfőiskola legmeghatározóbb személyisége?
 - Kik a segítők?
 - Kik az események résztvevői?
 - Vannak-e állandó közösségek? Melyek ezek?
 - Ki(k) alakítja(k) az eseményeket?
 - Mennyi pénz állt rendelkezésre az elmúlt év során?
 - Honnan, miből származtak ezek?
5. A JÖVŐ
 - Hogyan képzelem az optimális jövőt?
 - Mi ennek a realitása?
 - Milyen alapon rangsorolnám az egyes népfőiskolákat?
 - Kitől, mit várok?
 - Mik lehetnének a minősítési szempontok?

Név, dátum, intézmény

Felhívás!

a Zalai Népfőiskolai Egyesület
a Zala Megyei Munkaügyi Központ támogatásával
2001. novemberében indítja

MÉHÉSZ SZAKTANFOLYAMÁT

OKJ: 31620306

munkanélküliek és pályakezdők részére.

A képzés tervezett kezdése: 2001. október 15.

Tervezett befejezése: 2002. június 30.

A beiskolázás feltételei: 8 általános iskolai végzettség, 16 életév, orvosi alkalmassági vizsga.

A tanfolyam ideje 1230 óra.

A hallgatók ez idő alatt a mesterség gyakorlati és elméleti ismereteinek elsajátítása mellett, jogi ismeretek, vállalkozói ismeretek, munkavédelem és környezetvédelem tantárgyakból kapnak képzést, *munkanapokon napi 8 órás foglalkozások alatt.*

A képzést sikeresen elvégző hallgatók *országosan elismert szakmunkás-bizonyítványt szereznek*, melynek birtokában akár egyéni vagy társas vállalkozásba kezdhetnek.

A tanfolyam képzési költségét egyéni elbírálás alapján a Zala Megyei Munkaügyi Központ fedezi.

Ideje alatt a hallgatók utazási kedvezményben részesülnek.

Bentlakás önköltsége alapon megoldható.

A képzés helye: Pusztaszentlászló - (Méhészet)

Jelentkezni és érdeklődni lehet:

- Zala Megyei Munkaügyi Központ Kirendeltségein
- Zalai Népfőiskolai Egyesület
- Kiss László méhészmester
- Pusztaszentlászló, Kossuth L. u. 138.
- Telefon: 92/369-218.

LELKÜNK EGÉSZSÉGE = TESTÜNK EGÉSZSÉGE

Mint ahogy az előző lapszámban tettem, úgy most is a kérdőív segítségét használtam fel ahhoz, hogy némi képet mutassak be a pszichológiai kultúráltságunkról, a lelki másság és problémák iránti érzékenységünkről.

Az elmúlt alkalommal annál a kérdésnél hagytuk abba, amely azt firtatta, mit is tennénk egy láthatólag bódult emberrel. Ezt a kérdést kicsit tovább boncolgatva eljutottunk oda, hogy a válaszadónak is vannak-e hasonló problémái. Bár több alternatívát is felkínáltam, valamint mellette az egyéni válaszadás lehetőségét, mégsem éltek a válaszadók több lehetőséggel, mint csupán kettővel. Melyek mindegyike galád módon rejtett buktatót. Az egyik válaszlehetőség: "Nekem? Á, dehogy!" Ezt a válaszadók 30%-a jelölte meg. A második mondat erőltetett könnyedsége viszont azt jelzi, hogy a kérdezett háríthat, vagy nem veszi elég komolyan a problémát. A másik lehetőség: "Nincsenek problémáim" Nem tudom melyiküknek tűnt fel, hogy hiányzik egy apró szócsonka, nevezetesen az "ilyen" vagy "ilyen jellegű". Így azonban azt jelenti; összességében nincsenek problémáim. Márpedig ilyen ember nem létezik! Mindenesetre ezt a válaszadók 70%-a (!) jelölte meg! Ennek oka a felületesség, őszintétlenség, és a már említett hárítás lehet. Nem hiszem, hogy ilyen sokan ítélik úgy, hogy nincsenek problémáik. Bár így lenne!

A következő három kérdés azt próbálta meg kideríteni, mit, és mennyit tud egy laikus ember a pszichológiáról, a mentálhigiénéről, és mennyit foglalkozik vele, mennyire érdekli a téma. A válaszadók olyan körből kerültek ki, akik munkájuk során emberekkel foglalkoznak, sokszor "nehéz" emberekkel kerülnek kapcsolatba, így hangsúlyozottan fontos, hogy "értsenek az emberek nyelvén". Úgy tűnik ez nem okoz legalább elméletben problémát. Az alapfogalmakkal mindenki tisztában van. Ennek megfelelően alakultak a válaszok. Mindannyian helyesen adták meg a választ arra a kérdésre, hogy mit jelent a mentálhigiéne. A következő, immár a pszichológia tárgyát firtató kérdésnél már megosztottabb a helyzet. Ekkor 57% a lelki problémákat jelölte meg, 15% a problémás embereket, de volt olyan válaszadó, aki 3 válaszlehetőséget is megjelölt. A már említett kettőt, valamint a nem is kissé

pejoratív lélekturkálás lehetőséget is. Ő, valószínűleg úgy gondolja, vannak bizonyos "elvárt" válaszok egy kérdőívben. Így ezeket megjelölte, ám megjelölte azt is, melyet valójában gondol a pszichológiáról. A lélekturkálás definíció leírás utal arra, hogy nem tartja egy komoly tudománynak - felesleges kutakodás egy másik ember belső világában. Szerencsére volt itt is valaki, aki fontosnak tartotta egyéni véleményét, mely egy nagyon frappáns, és a megadott alternatívák mellett talán még pontosabb, szakszerűbb definíciót alkotott. Szerinte a pszichológia a lelki folyamatokkal, ezen belül úgy a patológiás, mint a normál jellegűekkel foglalkozik! Nekem nagyon tetszett ez a válasz, és roppant szimpatikus volt. És hogy ezek után mennyit és mit szoktak olvasni, érdeklődni a témával kapcsolatban? A megadott lehetőségek elég szűkszavúak voltak, és csupán egyetlen válaszadó irt egyéni értéket, bár az sem túl individuális, ugyanis a közepesen gyakran volt ez a válasz. A válaszadónak több mint a fele vallja be, hogy ritkán foglalkozik a témával, 43% pedig a lakonikus, rövid igen-t választja, azaz igen, szokott olvasni a témáról, ám azt már nem osztja meg velünk, hogy mennyit. Jellemzően ennél a kérdésnél sem volt nagy szóródás a válaszok között, azaz itt sem éltek a felajánlott lehetőségeknek csak kis részével.

Az utolsó két kérdéssel, a lelki mássággal és betegséggel szembeni toleranciát szándékoztam feltérképezni. Itt sem ért különösebb meglepetés, a válaszok toleránsak (talán túlságosan toleránsak) voltak. A döntő többség véleménye az volt, hogy egyáltalán nem szégyen szakemberhez járni, mert még bárki, így én is szorulhatok segítségre. Szintén magas arányú (43%) azoknak a száma, akik úgy vélik nincs benne semmi különös, és volt olyan válaszadó is, aki utalt az Amerikai helyzetre és felfogásra, nevezetesen az USA-ban mindenkinek van pszichológusa / pszichiátere. És hogy mi a véleményünk a pszichiátrián kezelt emberekről? Ennél a kérdésnél szinte minden alany több választ jelölt meg. Összességében ezek a válaszok pozitív csengésűek. Egy válaszadó kivételével mindannyian szívesen segítenének nekik, és 57%-uknak a közvetlen környezetében is él ilyen ember. Az hogy ennyire magas ez a szám nem annak köszönhető, hogy ma ilyen nagy százzal sokkal több a lelkileg - szervileg sérült ember, hanem sokkal inkább annak, hogy jobban felszínre

kerülnek a témával kapcsolatos adatok, és nem élnek teljesen izolálva az egészséges társadalomtól. 87% úgy véli a kezelt páciensek gyógyíthatók. Ez örvendetesen optimista szám, azonban tudni kell különbséget tenni a lelki betegségek között. Igen, valóban a teljesen lelki eredetű betegségek gyógyíthatók, sőt a velük sokszor együtt járó szomatikus (testi) betegségek is. Ami viszont nem gyógyítható, az a klasszikus szervi elmebetegség. Azonban az ilyen betegetől sem kell félni, mert rendszeres kontrollal ezek a betegségek ugyanúgy tünetileg kezelhetők, mint bármely más, sajnos ma még gyógyíthatatlan betegség.

Akár ilyen, akár olyan típusú probléma miatt kerülnek orvoshoz, pszichológushoz, sajnos a hétköznapi életben nem ennyire szép a kép, már ami a toleranciát és együttélést jellemzi. A társadalom még ma is megbélyegzi azt, aki egyszer átlépte a pszichiátria küszöbét. Összeségüknek még annak a háta mögött is, aki a korunkra sajnos oly' jellemző depresszió miatt kényszerült külső segítséget kérni, hát még mennyire kiveti a társadalom maga közül (bár ennek létét hivatalosan tagadják) a tartósan és gyógyíthatatlanul szervileg beteg embereket! Nem találunk munkát, mert ha valahova sikerül is elhelyezkedniük, nem bírják a felfokozott tempót, így máris alkalmatlanok a munkára. Nem igazán lehet őket átképezni (legtöbbször nem is rendelkeznek olyan ismerettel, amiből át- illetve tovább lehetne őket képezni), és a kevés számú megváltozott munkaképességűeket foglalkoztató társaságoknál is legtöbbször "teltház" van. Amilyen nehéz munkát találniuk, olyan nehéz a mindennapi élet is számukra, hiszen ők sokkal sérülékenyebbek, és nehezebben reagálják le az őket ért sérelmeket, mint egészséges embertársaik. Ezért figyeljünk rájuk!

Ezzel véget ért az a három részből álló sorozat, mely a kérdőív segítségével igyekezett bemutatni pszichológiai kultúráltságunkat, ismereteinket. Minden kedves válaszadónak megköszönöm a segítséget, és legközelebb más, a pszichológiához kapcsolódó témával várom olvasóinkat! Remélem tanulságos volt ez a pár alkalom, és ha valamilyen konkrét kérdésük illetve téma igényük lenne a pszichológiával kapcsolatban, kérem, jelezzenek a szerkesztőségben!

Lorencics Krisztina

Brokkoli spagettivel (4 fő)

Hozzávalók:

spagetti (durum liszt) 250gr
brokkoli 500gr
foghagyma 30gr
citrom 2 db
víz 2l
olaj 4ek.
margarin 40gr
sajt 100gr

Készítési mód:

A tésztát sós lobogó vízben kifőzzük (a főzővízbe 1 ek olajat teszünk.). A brokkoli rózsákat sóval, apróra vágott foghagymával, citromlével ízesített vízben megpároljuk, 2 ek olajat is teszünk hozzá. A leszűrt spagettit margarinnal kikent jénai tálba tesszük, a brokkolit a tetejére halmozzuk, reszelt sajttal meghintve tálaljuk.

Aszalt gyümölcs leves (szilva) (4 fő)

Hozzávalók:

aszalt szilva 160 gr
tej 4dl
méz 1 ek
liszt 1 ek
szegfűszeg, fahéj

Készítési mód:

A szilvát - annyi vízzel, hogy ellepje - az ízesítőkkal puhára főzzük. A lisztet a tejjel simára keverjük, behabarjuk.

Megjegyzés: A göcseji ember kedvelt böjti étele, hozzá kenyeret vagy kalácsot ettek.

Fehérboros sajtlevés (4 fő)

Hozzávalók:

fehérbor (rizling) 1,2
tyúkhúsleves 0,5l
vaj vagy margarin 30gr

liszt 30gr
trappista sajt reszelt 100gr
étolaj 1 ek.
tejszín 3 ek.
tojás sárga 1db
kakukkfű 2 ág
barna kenyér 1 szelet
tengeri só
metélő hagyma

Készítési mód:

A vajat felforrósítjuk, beleszórjuk a lisztet, megpirítjuk. Felöntjük a fehérborral, a tyúklevesel. Kb. 20 percig főzzük. A kakukkfűvet jól megmossuk, a sajtot lereszeljük. A barna kenyeret apró kockára vágjuk, kevés olajon pirítjuk, beleszórjuk a kakukkfűvet. A reszelt sajtot a levesbe vegyítjük, ízesítjük. A tojássárgát a tejszínnel elkeverjük, a levesbe csorgatjuk.

A levest csészébe merjük, rászórjuk a kenyérkockát, metélőhagymával díszítjük.

Narancskrém leves (4 fő)

Hozzávalók:

narancs 2db
likőr narancs 1dl
citrom 1db
cukor 100gr
narancslé rostos 8 dl
tejszín 1dl
tojás sárga 3db
szegfűszeg
fahéj

Készítési mód:

Az egyik narancsból 4 karikát levágunk, a többi felaprózzuk, likőrrel meglocsoljuk. A narancsok héját vékony csíkokra vágjuk, 5 percig főzzük, leszűrjük. 50 gr cukrot megpirítjuk, hozzáadjuk a citrom levét, a narancs héját, habosodásig pirítjuk, hűtjük. A főzödénybe öntjük a narancslét, ízesítjük a citrom reszelt héjával, a maradék 50gr cukorral, fűszerekkel, 5 percig forraljuk, majd lefedjük, 10 perc múlva leszűrjük. Habverővel

óvatosan összedolgozzuk a tejszínnel, a tojás sárgával. A felaprózott narancsot négyfelé osztjuk (leveses csészébe), a narancslével felengedjük, narancsszelettel, citromfűvel díszítjük. Igazi ünnepi leves.

Ribizke leves (4 fő)

Hozzávalók:

ribizli 300gr
kristálycukor 100gr
fehérbor 2dl
vanília rúd 1/4 db
fahéj 1db
tejföl 2dl

Készítési mód:

A ribizlit megmossuk, száraról a szemeket leszedjük, levét kisajtoljuk. A cukrot a fűszerekkel fehérborban és fél liter vízben kifőzzük (szirup), leszűrjük, lehűtjük. Összekeverjük a tejfőllel, hozzáadjuk a ribizli lét, lehűtött csészékben tálaljuk.

Rebarbara leves (4 fő)

Hozzávalók:

rebarbara 400gr
vöröshagyma 1fej
sárgarépa 100 gr
napraforgó olaj 0.5dl
tej 200 ml
zsemle 1db
tejszín 2dl
tengeri só
őrölt fehérbors
ánizs

Készítési mód:

A meghámozott, darabokra vágott rebarbarát, a hámozott, szeletelt vöröshagymát, és a megtisztított reszelt sárgarépát két evőkanál olajon átfuttatjuk. Felengedjük 1,5 l vízzel, ízesítjük, puhára főzzük. Ha kihűlt, a tejben áztatott zsemlelével, a maradék olajjal összeturmixoljuk, hozzáadjuk a tejszínt, és lehűtött csészékben tálaljuk.

Birsalma leves

Hozzávalók:

birsalma 400gr
fehérbor édes 2dl
kristálycukor 50 gr
ánizs
koriander, gyömbér
vanília rúd
citromfű
tengeri só, citrom 1db

Készítési mód:

A birsalmát meghámozzuk, magházát kivágjuk, szeletekre vágjuk, csipet sóval, cukorral, annyi vízben, amennyi ellepi, puhára főzzük. Lehűtjük, össze turmixoljuk. A fehérborban, kb. 10 percig főzzük a fűszereket, hidegen összekeverjük a birsalmakrémmel, szükség szerint citromlével ízesítjük.

Padlizsánkrém leves

Hozzávalók:

padlizsán 600 gr
tej 4dl
tejszín 2dl
fehérbor 2dl
só
őrölt fehérbors
foghagyma 1 gerezd
citrom 1 db
citromfű
bazsalikom

Készítési mód:

A padlizsánokat forró sütőbe tesszük, kb. 20 percig sütjük, héját lehúzzuk (fa eszközzel). 4dl tejjel összeturmixoljuk, a fűszerekkel ízesítjük. A tejszínt a fehérborral összekeverjük, a turmixhoz adjuk. Hidegen, csészében tálaljuk. Citromfűvel díszítjük.

Zabpelyhes céklaragu spagettivel (4 fő)

Hozzávalók:

spagetti 300gr
cékla saláta 5dl
zabpehely 2ek

tejszín, vagy tejföl 2dl
foghagyma 3 gerezd
étolaj 50ml

Készítési mód:

A spagettit hagyományos módon, forrásban lévő sós vízben kifőzzük. (melegen tartjuk) A cékla salátát levétől lecsöpögtetjük. Kevés lével a zabpelyhet összeturmixoljuk, a foghagymát az olajon megfuttatjuk, rátesszük a céklapépet, lepirítjuk, ráöntjük a tejszínt, és néhány percig forraljuk. A sűrű pikáns mártásba beleforgatjuk a spagettit, sütőben átforrósítjuk.

Tésztasaláta sajtmártással (10 fő)

Hozzávalók:

száraztészta 500gr
sárgarépa 400gr
vöröshagyma 3 fej
zellergumó 1db nagy
borecet 1dl
joghurt 2dl
narancs 2db
majonéz 4 ek
tengeri só fehérbors

Készítési mód:

A tésztát forrásban lévő sós vízben kifőzzük, a sárgarépát, a vöröshagymát apró kockára vágjuk, a zellert vékonyra felszeleteljük, az ecetet a narancslével felforraljuk, az előkészített hozzávalókat beleforgatjuk, és kb. 15 percig főzzük, majd a tésztához vegyítjük. A sajtot apró kockára vágjuk, a majonézt a joghurthoz adjuk, a sajttal összekeverjük, ízesítjük. Közvetlenül fogyasztás előtt a sajtmártást a tésztasalátára öntjük.

Sajos petrezselyem szósz

Hozzávalók:

vaj 25gr
sajt reszelt 100gr
tej 6dl
liszt 2ek
foghagyma 1 gerezd
zöldpetrezselyem 2ek apróra vágva
tengeri só fehérbors

Készítési mód:

A vajon átfuttatjuk az összezúzott foghagymát, hozzáadjuk a lisztet, és zsemleszínűre pirítjuk. Felengedjük tejjel, sűrű mártást főzünk, bele tesszük a sajtot. Addig keverjük, amíg a sajt el nem olvad. Hozzáadjuk a zöldpetrezselymet, fűszereket. Párolt zöldségekhez kínáljuk.

Rozmaringmártás

Hozzávalók:

liszt 4ek.
zsír 2ek
aludttej 2dl
húsleves 5dl
rozmaringlevél egy marék
só

Készítési mód:

A szépen összehajtogatott rozmaring leveleket finomra vágjuk. Zsírban megpirítjuk, húslével felengedjük, az aludttejjel behabarjuk. Főtt marhahúshoz tálaljuk. Göcsej egyik legkedveltebb mártása.

Hajdina fasírt

Hozzávalók:

hajdina 250gr
vegyes zöldség 250gr (sárgarépa, zöldborsó)
szója granulátum
tojás 2db
olaj 3ek
tengeri só
borsika fű
majoránna
vöröshagyma
foghagyma
zöldpetrezselyem

Készítési mód:

A szója granulátumot melegvízbe beáztatjuk, a hajdinát a rizshez hasonlóan megpároljuk, a zöldségeket előfőzzük, áttörjük. Az alapanyagokhoz 2 db tojást adunk, fűszerezzük, jól összedolgozzuk, rudat formálunk, alufóliával lefedve, sütőben készre pároljuk. Az alufóliát levéve átpirítjuk, főzelékhez feltétnek, vagy saláták mellé adjuk.

Különböző célkitűzések, fejlesztések, fejlődések vizsgálata és nyomonkövetése fontos feladat lett mindannyiunk számára. A vidékfejlesztés előtérbe-kerülése révén a kultúra, a képzések fontossága az új struktúrák kialakulásában nélkülözhetetlen. Azonban egy adott terület, térség fejlesztési szempontjainak meghatározásánál feltétlenül figyelembe kell venni az ott élő népesség számát és struktúráját. A számszerű adatok figyelembevételével lehet fontos döntéseket hozni, hogy egyes térségek, régiós tervezések és programozások jól működhessenek.

A gazdaságszerkezet átalakulásával új népességstruktúra jött létre. A népesség alakulását a népmozgalmi események, ezen belül a házasságkötések is befolyásolják. A fiatalok házassági kedve és az ezzel összefüggő demográfiai folyamatok vizsgálata a különböző prognózisok szempontjából is fontos kérdésnek számít. A házasságkötés megváltoztatja a népesség összetételét, családi állapot szerinti struktúráját, és közvetve hatással van a születési mozgalom alakulására. Mindenki előtt ismeretes Magyarország népességének csökkenő tendenciája,

ezen belül a születések valamint a házasságkötések alakulása.

A családalapítás, az élettársi kapcsolatok és a házasságon kívüli születések megnövekedése, új társadalmi problémák megoldását is jelenti. A házasságkötések megváltoztatják a népesség összetételét, családi állapot szerinti struktúráját és közvetve hatással vannak a születési mozgalom alakulására. Az első gyermek megszületése házasságon kívüli párkapcsolatból magasabb arányú (52 %) mint házasságból (48 %). Joggal tehetjük fel a kérdést, hogy mi történt a társadalomban, hogy a nők körében ilyen népszerű lett a házasságon kívüli gyermekvállalás.

Mi okozza a családok fellazulását, az élettársi kapcsolatok megnövekedését, ami a jelenlegi normák között nem tartozik a deviáns magatartásformák közé. Az, hogy ez az együttélési forma helyes-e vagy sem, nagyon sok érvet és ellenérvet hallunk. A választ mindenesetre nem lehet annyival elintézni „mert ez a divat”, hanem mélyebb okot kell keresni.

A házasságkötés a 18 – 19 század hagyományos világában sokkal inkább csoportos döntés volt, mint egyéni elhatározás. (Néprajzi irodalom részletesen ismerteti a szempontokat) Az iparosítás előtti korszak házasságkötései meglehetősen szigorúan követik a társadalmi és foglalkozási csoport, felekezet illetőleg helyi társadalom normáit. „Meg kell felelni a szokásoknak” ezen kívül határozottan törekednek a gazdasági, társadalmi, kulturális megfelelésre is. A 19. sz. utolsó harmadában is az esetek 99%-ában csak a „halál vet véget” az

összeesketett emberpár közös életének. Ma már a házasságok harmadát nem a halál, hanem a bíróság szünteti meg. A 20. század közepére ez a kép jelentős mértékben átalakult. A házasságkötési döntés individualizálódik, a szabályok kezdtek fellazulni. A nők munkába állása szintén segített a családok fellazulásában. A család védelmet jelent az egyén számára, és bizonyos mértékig visszatartó erő a negatív hatásokkal szemben. Egyben jelentős szerepe van a személyiség kialakulásában. A gyermekkor mélyen bevésődik az emlékezetbe, amire idős korban is emlékszünk. A családi normák átörökítése mindenképp fontos egy egészséges társadalomban.

A elmúlt negyven év ideológiája a vallási tanításokat háttérbe szorította. A fiatalok közül élettársi kapcsolatban élők többsége nem tartozik semmilyen vallási felekezethez. A nemzetközi adatok azt mutatják, hogy az erősen katolikus országokban az élettársi együttélési forma sokkal alacsonyabb. Az élettársi kapcsolatok számbavételére Magyarországon első ízben az 1970-es népszámlálás alkalmával került sor. Akkor 62 ezer élettársi kapcsolatot vettek számba, mely a családok 2 %-át jelentette. Az 1996-os mikrocenzus szerint ez már meghaladta a 7 %-ot. 1990 óta a házasságban még soha nem élt élettársak aránya jelentősen megemelkedett. 1990-ben az élettárs nőknek 26 %-a volt hajadon családi állapotú, 1996-ban már 44 %-ra emelkedett. A férfiaknál 1990-ben 17%-uk volt nőtlen, ami 51 %-ra emelkedett 1996-ra.

Dr. Rémes Jenőné
demográfus

A házaspáros típusú családok számának alakulása, 1970-1996

Év	Összes család	Házaspáros típusú család	Ebből élettársi kapcsolat	Az élettársi kapcsolatok számának változása		Élettársi kapcsolatok a(z)	
				az előző	az 1970.évi	összes	házaspáros
				adatfelvétel	%-ban	családok %-ában	
1970	2 891	2 598	62	-	100,0	2,1	2,4
1984	3 081	2 697	92	149,2	149,2	3,0	3,4
1990	2 896	2 446	125	135,8	202,6	4,3	5,1
1996	2 880	2 433	180	143,3	290,2	6,2	7,4

Forrás: Mikrocenzus, 1996

Méhészkedés az őszi hónapokban

SZEPTEMBER

Elérkezett a nyár vége, a méhek a téli fészük kialakításához látnak. A család összéb húzódik. Egyre kevesebb a fiasítás, fölötte viszont fedve vastagodik a mézkeszörű, a téli élelem. Ősszel a méhek szervezete felkészül a téli hónapokra. Az apró testben ilyenkor lényegesen több a zsír és a fehérje, mint nyáron. Pihentebb, erősebb a méh, különösen, ha a méhés idejében feletette a téli készletét, és a méh szervezete nem kopik tovább a cukor átalakításával.

Az augusztusban megkezdett serkentést még folytathatjuk szeptember 10-ig. Ha ezalatt nem gyűlik össze megfelelően a téli szükséglet, akkor 10-e és 20-a között majd feletethetjük a téli készletet, a hiányt.

Az atkavész elhárítása során kialakult egy olyan nézet, hogy az őszi fiasítás serkentéssel való kitolása, szeptember végéig való elhúzódnása kedvezőtlen az irtásra. Ez tévesnek látszik, mert ha időben gyéritettük az atkát, és a téli eleséget szeptemberben lényegében behordták, beérlelték méheink, akkor a nyár végi fiasítás kevésbé fertőzött. Az október végi pedig avol még. Addig friss, jól táplált, fiatal, hizott méhekből alakul ki a télbe menő család, és a szakszerű kezelés mellett mentes lesz az atkáktól. Legvégül is el lehet venni az utolsó kis tábla fiasit, ahová a maradék atkák behúzódtak. Sokan már szeptember végén elszedik a fedett fiasítást, pedig felesleges, mert az anya úgyis folytatja a petézést. Szaporítását csak hideg, tág takaratlan fészekkel, nagy kijárával lehet mérsékelni – teljesen okatlanul. Az etetések előtt osszuk három csoportba családjainkat:

1. gazdag, népes,
2. közepesen ellátott és népes,
3. szerény készletű és csekély népességű család.

Ezt jelöljük kaptáron kívül is, hogy eszerint adagoljuk a szörpöt. A gyenge teljesítményű anyákat még mindig nem késő leváltani. Inkább mi semmisítsük meg, mint a tél folyamán árvuljon el az egység. Az egészen gyengéket vagy teleljük egymás mellé csoportosan, vagy egyesítsük egymással – meghagyván a jobbik fiatalabb anyát.

Ha szeptemberben atkagyéritést végzünk, akkor inkább füstölés utáni napon tessünk, ne előtte, mert a sok, nyitott, híg élelem sok gázt elnyel, ami csökkenti a hatékonyságot, növeli a mérgezés veszélyét. Lepényt még betegség esetén sem szabad ilyenkor adni, inkább majd februárban!

A nyár végi, őszi eleji napfényes órák még kedveznek a fontos virágpor gyűjtésének. Ha a fészek jól szűkített, jól takart, akkor a szeptemberben behordott virágpor még idejében beér, átesik a tejsavas erjedésen, nem kap dohot, és a méhek lepecsételik téli kenyerüket. A szűkített kijárónál sok virágpor lehull, nem olyan tapadós már a méh csomózása ősszel. Gondoskodjunk széles röplérről, amin a fázós méhek felsétálhatnak ritkuló terhükkel.

A fészken kívüli keretek mézét pergezzük ki. Aki édesharmatra gyanakodik, most már nem pergetheti ki a fészek lépeiből, mert a nagyobb mennyiségű szörp beérlelésére nincs idő, sem erő, hanem úgy ahogy van a téli lépkészlet, etessen rá annyit, hogy február végéig elegendő legyen. Akkor viszont jó, ha nem késik a győgylepény.

Még ha kellemes is a vénasszonyok nyara, akkor se hanyagolhatjuk el a fészek gondos takarását. A méhek még hetekig fiasítást melengtetnek. Melegebb, zártabb takarással könnyíthetünk munkájukon.

OKTÓBER

Az esztendő utolsó nagyobb munkáit kell elvégezni. Gondosan

be kell telelnünk a méhcsaládokat. Az októberi hűvösebb idő beálltával a méhek ideiglenesen ugyan, de már gömb alakú fűrtbe húzódnak. Ritka már a kiröpülés, az is csak egy-két óráig tart. A virágok is zömével lehulltak, alig lel valamicske nektárt, pollent a napsütéses órák szorgos méhe. A friss kelésű, néhány napos dolgozók még tájolgatnak a kijárók körül, elvégzik az első tisztulást, hogy azután a család idősebb tagjaival rendben várják a telet. A méhész dolga, hogy minden feltételt biztosítson ehhez.

NOVEMBER

Ebben a hónapban már csak elvéve röpködnek ki a méhek, de ennek is véget vetnek az első fagyok. A méhes környékének tisztogatását, rendezését intézhetjük ilyenkor. Aki még nem intézte el a kaptárok hőszint föl emelését, a lábázást, az alátétek megerősítését, az most kímélő mozdulatokkal igyekezzék még jó időben elvégezni. Naplónkba jegyezzük fel az esetleges kiröpülések dátumát, időtartamát, hogy tudjuk később mennyi ideje vannak fogságban a méhek.

A zárthelyi telettetés sajnos ritkulással jár. A szabadban való telettetés mellett szól, hogy méheink természetes körülmények közepette minden tisztulási alkalmat ki tudnak használni.

Egyszerűbb, igénytelenebb telettetési forma, amihez nem is kell sok tapasztalat, szaktudás, csak a külső nyugalom, amit viszont nehéz mindig biztosítani. A szabadban való telettetés hátránya, hogy könnyen beázik, rongálódik a kaptár, gyakoriak a téli kártevők, s a hideghullámok sem múlnak el nyomtalanul a családok fölött.

Felhasznált irodalom:

Zsidi Barnabás: A méhészkedés 12 hónapja

EURÓPA KÉZIKÖNYV

az élethosszig tartó tanulás terén

A kézikönyvről és használatáról:

A jelen kötet egybegyűjti, és hozzáférhetővé teszi az Európai Unió és más fontos nemzetközi szervezeteknek az ezredfordulón - az utóbbi négy-öt évben - született azon dokumentumait, illetve azok szemelvényeit, amelyek a következő fél-egy évtizedben meghatározó ajánlásokat fogalmaznak meg a gazdasági - társadalmi - kulturális fejlődésről, annak felnőttképzési, közművelődési összefüggéseiről és teendőiről.

Az öt fő fejezetre tagozódó kötet első fejezetének első része az élethosszig tartó tanulásra és annak egyes aspektusaira vonatkozó, az utóbbi négy-öt évben született legfontosabb dokumentumok szemelvény gyűjteménye. Időrendben a Jaques Delors jelentéssel (1996) kezdődik és a 2000 októberében az Unió által vitára bocsátott, a Memorandum az élethosszig tartó tanulásról c. dokumentummal zárul. A fejezet második része a Világbank és az OECD valamint az EU emberi erőforrás fejlesztésre vonatkozó, főként a munkaerőképzést érintő problémáiról ad válogatást. A harmadik rész a társadalompolitika és szociális gondoskodás képzési vonatkozásairól és a civil szervezetek társadalmi és képzési szerepével kapcsolatos ajánlásokból ad ízelítőt, majd a negyedik rész az Unió képzési vonatkozásban fontos ifjúsági programját érinti.

A második fejezetben az olvasók megismerkedhetnek az általános és az európai képzési együttműködésben szerepet játszó legfontosabb magyar intézmények és szervezetek alapadataival.

A harmadik fejezet az Európai Unió azon képzési vonatkozású programjainak megismertetését állítja előtérbe, amelyek Magyarország számára már nyitott és működő programok, így a Phare, az Socrates 2, Grundtvig, Minerva, Arion, Leonardo da Vinci, Kultúra 2000, Sapard és ifjúsági csereprogramok.

A negyedik fejezet további konkrétabb gyakorlati segítséget kíván adni. A kurrens európai szakmai gondolkodási irány szemléltetését szolgálja a szakmai kulcs szavak magyarázatának szemelvény gyűjteménye (magyar, angol, német, francia) nyelven. A glosszárium és a kompetenciák értelmezéséről szóló szójegyzékek szintén a mai szakképzési és munkaerő piaci képzési törekvések jobb megértését szolgálják. S végül az EU mini szótár és a felnőttképzési szakkifejezések kis szótára angol-magyar kifejezéseket segítik a leginkább forgandó angol nyelv használóit a legmegfelelőbb, szabatos terminusok rögzítésében.

Az Unió legkülönbözőbb területeket érintő fejlesztési program- és támogatási gyakorlatának kiszélesítésével, a programok tartalmától függetlenül szükségessé vált egy egységes "kiskaté" kiadása, amely az EU által biztosított támogatások jogi-pénzügyi feltételrendszerét és mechanizmusát ismerteti. A kötet ezt a zsebkönyvet (1998) is ismerteti. 2000-ben (osztrák, finn, brit együttműködésben) végre elkészült az első jelentősebb transznacionális projekt menedzsment segédkönyv is, amely a projektek vezetőinek kíván segítséget adni. A segédkönyv részleteinek közreadásával kívánjuk felhívni a figyelmet a gyakorlati útmutató további használatára.

Természetesen a kötet önmagában nem teszi lehetővé az élethosszig tartó tanulás és a felnőttképzés-közművelődés európai elvi és politikai törekvéseinek és gyakorlatának teljes körű megismerését. Valójában az első kísérlet Magyarországon, hogy segédletet nyújtson az Európa tanulmányok további alátámasztásához, illetve az önállóan tájékozódók átfogó eligazításához a közművelődés-felnőttképzés területén.

Egyre nagyobb az igény a közművelődési és felnőttképzési szakember továbbképzésben a nemzetközi együttműködési és pályázati készségek kialakítására, így a szöveggyűjtemény széles körben válhat használhatóvá. A könyv minden, az európai integráció kérdéseivel foglalkozó képzés kiegészítő forráskönyveként is szolgálatot tehet.

Megrendelhető: ZNE irodájában

Ára: 3.500 Ft

**P. Takács J. Ince O.F.M.,
Pfeiffer János:**

SZENT FERENC FIAI A VESZPRÉMI EGYHÁZMEGYÉBEN A 17-18. SZÁZADBAN

A két tudós egyháztörténész, Takács J. Ince OFM és Pfeiffer János csaknem húszévi kutatás után, 1948-ban fejezte be az 1777 előtti veszprémi egyházmegye területén élt ferencesek történetét feldolgozó művét. A kétkötetes munkát előkészítették a kiadásra, megszerezték az egyházi és világi hatóságok engedélyét. A könyv "A veszprémi egyházmegye múltjából" című egyháztörténeti sorozat tagjaként jelent volna meg. A sorozatszerkesztő, Pfeiffer János a kiadás költségeinek előteremtését a Vallás-és Közoktatásügyi Miniszterhez (Ortutay Gyula) fordult segítségért, de a kiadáshoz állami segítség nem érkezett, s a következő évek politikai eseményei teljesen kilátástalanná és lehetetlenné tették a mű megjelenítését.

A kézirat azonban, amelyet több példányban legépeltek, ettől kezdve szinte önálló életre kelt. Egyházi és világi közgyűjteményekbe is kerültek, illetve a szerzők tulajdonában is maradtak példányok. A hozzáférhetőket az évtizedek során több kutató is 'felfedezte' magának, hiszen a kéziratban felhalmozott hihetetlen mennyiségű ismeretanyag valóságos kincsesbánya volt a 17-18. századdal foglalkozó történészek számára. Felmérhetetlen jelentősége - sok egyéb mellett - abban áll, hogy a szerzők még használhatták azokat az egyházi levéltárakat, amelyek 1950-ben vagy azután nagyrészt megsemmisültek, szétszóródtak.

A szerzők bíznak abban, hogy e mű hasznos kézikönyve lesz az egyháztörténettel és tágabb értelemben Magyarország 17-18. századi történetével foglalkozó kutatóknak, történészeknek, a korszak és a téma iránt érdeklődő olvasóknak.

**A kötet szerzői: Kapiller Imre
Kiss Gábor
Mezei Zsolt
Szinku Mihály dr.**

**Kiadók: Deák Ferenc Megyei
Könyvtár, Kiss Gábor igazgató
(Zalaegerszeg);
Mezei Zsolt könyvtáros, történet-
kutató (Pápa)**

Pályázatok

A "Magyar Kultúra Lovagja" cím adományozása

Kiíró: Falvak Kultúrájáért Alapítvány
A pályázat célja: Az alapítvány a cím adományozáshoz történő csatlakozásra hívja a magyar kultúráért tevékenkedő mindazon társadalmi szervezeteket, alapítványokat és önkormányzatokat, amelyek tagjaik, támogatóik áldozatos munkáját az elismerés ezen formájával kívánják megköszönni.

Beadási határidő: 2001. november 15.
Cím: Falvak Kultúrájáért Alapítvány,
 1134 Budapest, Gidófalvy út 29.

A kulturális turizmust, mint vonzerőt szolgáló fesztiválok, nagyszabású rendezvények támogatása

Kiíró: Gazdasági Minisztérium, Nemzeti Kulturális Örökség Minisztérium

Pályázati témák:

1. Nemzetközi és országos, turisztikai jelentőségű rendezvények (Kódszám: SZT-TU-6)
2. A Nyugat-dunántúli turisztikai régióban turisztikai vonzerővel rendelkező 2001-2002. évi kulturális rendezvények (Kódszám: SZT-TU-NYD-3)
3. A Balaton turisztikai régióban rendezvények (Kódszám: SZT-TU-Balaton -2)
4. Budapest-Közép-Dunavidék turisztikai régió rendezvényei (Kódszám: SZT-TU-BPK-1)
5. A dél-alföldi turisztikai régióban megvalósuló rendezvények (Kódszám: SZT-TU-DAL-2)
6. Az észak-magyarországi turisztikai régióban megvalósuló rendezvények (Kódszám: SZTTU-ÉMA-3)
7. A közép-dunántúli turisztikai régió rendezvényei (Kódszám: SZT-TU-KDU-4)
8. A Tisza-tavi turisztikai régióban 2001-2002. évben megvalósuló turisztikai rendezvények (Kódszám: SZT-TU-TTO-4)
9. A dél-dunántúli turisztikai régióban megvalósuló rendezvények (Kódszám: SZT-TUDDT-2)
10. Az észak-alföldi turisztikai régióban belföldi turisztikai rendezvények (Kódszám: SZTTU-EAL-3)

Beadási határidő: 2001. december 31.

Elérhetőség: www.gm.hu, a Széchenyi Terv Turizmusfejlesztési pályázata között, a "nemzetközi és országos, turisztikai jelentőségű rendezvények", valamint a GM 9 turisztikai régiókra vonatkozó rendezvényt pályázata között

Képzési és ismeretterjesztő programok támogatása helyi szervezeteknek

Kiíró: Művészeti és Szabdművelődési Alapítvány

Pályázhatnak: egyesületek, alapítványok vagy jogi személyiséggel nem rendelkező szervezetek, együttesek, illetve helyi közművelődési intézmények. A pályázaton előnyt élveznek a hátrányos helyzetű településen működő, intézményi háttérrel és saját infrastruktúrával rendelkező szervezetek.

Helyi civil szervezetek vagy közművelődési intézmények folyamatos jelleggel megvalósuló ismeretterjesztő és képzési programjainak lebonyolítására a felnőtt lakosság számára a következő területeken: helytörténet, honismeret, irodalom-olvasás-kultúra, zenekultúra, ökológiai kultúra.

Beadási határidő: 2001. november 9.

Elérhetőség: www.vigado.hu, vagy a Pesti Vigadó "A" és "B" portáján (1051 Budapest, Vörösmarty tér 1. és Vigadó tér 2.), illetve levélben a Művészeti és Szabdművelődési Alapítvány címen (1369 Budapest, Pf. 329) felbélyegzett válaszboríték megküldésével kérhető

KAP Társadalmi reformprojektek, holland támogatás

Kiíró: Holland Nagykövetség

Pályázhatnak: Az oktatás bármely szintjén dolgozó, ének-zenét (is) tanító pedagógus, pszichológus, pedagógiai kutató, gyógypedagógus csoportok.

A Követési Kis Projekt program (KAP) pénzügyi támogatást jelent társadalmi csoportok részére különféle projektek finanszírozására. A civil szervezetek, érdekszövetkezetek vagy

társadalmi csoportok 25 000 guldennek megfelelő forintösszegig kérhetnek hozzájárulást pályázat útján a Holland Királyság Nagykövetségétől (angol nyelven).

Egy-egy projekt célkitűzése lehet:

- a jogvédelem és a jogbiztonság megerősítése;
- a beleszólási eljárások megjavítása;
- az emberi jogokról, szabad választásokról, és környezetvédelemről, és hasonlókról szóló rendezvények megszervezése;
- felvilágosítást tartalmazó broszúrák és tájékoztatók;
- folyóirat kiadása, melynek tárgya a reformfolyamathoz kapcsolódik;
- képzések megrendezése.

Beadási határidő: folyamatos

Felvilágosítás: Holland Királyság Nagykövetsége Kulturális Osztály, Attn. Matheidesz Dóra, Postafiók 56, 1388 Budapest. Tel: (1) 336 6319, fax: (1) 326 5978, www.hollandnagykovetsseg.hu

"Partnership for Tomorrow" Program (PTP) Kanada és Közép-Kelet-Európa

Kiíró: Kanada Budapesti Nagykövetsége

Pályázhatnak: Egyének, szakértők, cégek, fiatalok, civil szervezetek, felsőoktatási intézmények.

A Kanadai Nemzetközi Fejlesztési Iroda egyik programjaként a PTP utazási költségeket biztosíthat olyan egyéneknek, szakértőknek, cégeknek, fiataloknak (19 és 30 év között), civil szervezeteknek és felsőoktatási intézményeknek, akik kanadai kollégáikkal szeretnének együttműködni különböző területeken, melyek a demokratikus átalakulással és a gazdasági reformokkal vannak összefüggésben. A pályázóknak egy kanadai szervezet vagy cég meghívásával kell rendelkezniük, és angolul kell pályázniuk.

Beadási határidő: folyamatos

Elérhetőség: ['http://ptp.accc.ca/](http://ptp.accc.ca/), vagy a Kanadai Nagykövetség, Almási Judit, tel.: 392-3359

Méhész szakmunkásképzés

► **Tanfolyamszervező:**

Zalai Népfőiskolai Egyesület
Zalaegerszeg, Kosztolányi u. 10.

► **Előadók:**

Kisó László, Fitos László, Dr. Szinku Mihály,
Dr. Matus Ferenc, Jordán Ferenc,
Mizik Józsefné, Bakné Illés Sarolta,
Dömökne Snáglí Livia

► **Jelentkezési határidő:**

2001. október 15.

► **Tanfolyam díja:**

35.000 Ft + vizsgadíj

Az előadások hétvégén heti 1 alkalommal Zalaegerszegen lesznek.

Tájékoztató: 06-30-227-6662, 92/311-010/204

"ÉVSZAK - KÓSTOLGATÓ" ZALACSÁNYBAN!

A Harris Egészségkereső Alapítvány
tisztelttel meghívja az egészséges táplálkozás iránt
érelklődőket (lányokat, asszonyokat, férfiakat,
gyermekeket)
az "ÉVSZAK - KÓSTOLGATÓ" c. közösségi
programra

A program háziasszonya:

Kámán Zsuzsa védőnő

Szakértő, programvezető dietetikus:

Radics Péterné

A program mottója:

„Mérítsünk a hagyományokból, főzzük ki korszerűen,
bátran együtt meg amit főztünk!”

6. Találkozás

Időpontja: 2001. október 5. péntek, 17 óra

Helyszín: Idősek klubja

Zalacsány Zrínyi M. u. 18.

Témája:

Elmélet: Higiéné a konyhában - a téma közös
feldolgozása

Élelmi anyagok, élelmiszerek - gyümölcsök,
aszalványok

Gyakorlat: Aszalt szilva leves

Felhívás

A Zalai Népfőiskolai Egyesület
a Zala Megyei Munkaügyi Központ támogatásával
2001. Októberben újraindítja

NÉPI KISMESTERSÉGEK NÉPFŐISKOLÁJÁT
munkanélküliek és pályakezdők részére

Szőnyegszövő

OKJ: 31529303

Bőrtárgykészítő

OKJ: 21527201

A képzés tervezett kezdése: 2001. Október 1.
és tervezett befejezése 2002. Június 30.

A beiskolázás feltételei: 8 általános iskolai végzettség, 16 életév, orvosi
alkalmassági vizsga.

A tanfolyam ideje 1100 óra.

A hallgatók ez idő alatt a mesterség gyakorlati és elméleti ismereteinek
elsajátítása mellett, néprajz, művészettörténet, vállalkozói ismeretek,
munkavédelem tantárgyakból kapnak képzést, *munkaüapokon napi 8 órás
foglalkozások alatt.*

A képzést sikeresen elvégző hallgatók *országosan elismert szakmunkás-
bizonyítványt* szereznek, melynek birtokában akár egyéni vagy társas
vállalkozásba kezdhetnek.

A tanfolyam képzési költségét egyéni elbírálás alapján a Zala Megyei
Munkaügyi Központ fedezi.

Ideje alatt a hallgatók utazási kedvezményben részesülnek. Szükség esetén a
bentlakás is megoldható, melynek költségei a hallgatót terhelik.

A képzés helye: Nagykanizsa, Móricz Zsigmond Művelődési Ház

Jelentkezni és érdeklődni lehet:

- Móricz Zsigmond Művelődési Ház
(Nagykanizsa 93/319-202)
- Zala Megyei Munkaügyi Központ
Kirendeltségén
- Zalai Népfőiskola Egyesület Irodájában
Telefon: 30/227-6662, 92/311-010/204

Zalai Kapocs

Kiadja:

Zalai Népfőiskolai Egyesület

Szerkesztő: Ács Sarolta

Szerkesztőség címe:

8900 Zalaegerszeg, Kosztolányi
D. út 10.

Tel./fax: (92) 511-260

Tel.: (92) 311-010 / 204

Felölös kiadó: dr. Szinku Mihály

Számitógépes munka:

Pintér István

Nyomda: ZM Önkormányzati

Közügyülés házi nyomdája

ISSN: 1417-2283